

TERVISEAMET

Raasiku Vallavalitsus
Raasiku.vald@raasiku.ee

Teie 29.02.2024 nr 7-1/20-27

Meie 28.03.2024 nr 9.3-1/24/2375-2

Raasiku vallas Kulli külas Pärtlimetsa ja Pärtlipõllu katastriüksuste ja lähiala detailplaneering

Esitasite Terviseametile (edaspidi amet) vastavalt planeerimisseaduse § 133-le kooskõlastamiseks Raasiku vallas Kulli külas Pärtlimetsa ja Pärtlipõllu katastriüksuste ja lähiala detailplaneeringu.

Planeeritav ala asub Raasiku vallas, Kulli külas, Pärtlimetsa (65101:001:0115) ja Pärtlipõllu (65101:001:0116) katastriüksustel. Planeeritava ala suuruseks koos lähialaga on umbes 7.8 ha. Detailplaneeringu eesmärgiks on jagada praegused maatulundusmaa sihtotstarbega Pärtlimetsa ja Pärtlipõllu katastriüksused elamumaa kruntideks (lisaks elamute teenindamiseks vajalikud transpordi, äri- ja teeninduse, tootmis- ja ühiskondliku kasutusega katastriüksused). Detailplaneeringus on kavandatud Pärtlimetsa ja Pärtlipõllu kinnistute jagamine 26 krundiks, millest 9 krunti on kavandatud üksikelamutele, 12 krunti kaksikelamutele, 1 krunt üksikelamu / äri- ja teeninduse maaks, 1 krunt puhkerajatiste maaks ja haljasalaks, 1 krunt tootmishoone maaks ja 2 krunti tänavamaaks. Raasiku valla üldplaneeringu kohaselt asub detailplaneeringuks taotletav maa-ala tiheasustusalas ning planeeritava maa-ala maakasutuse juhtotstarbeks on määratud elamumaa. Kavandatav tegevus on vastavuses Raasiku valla üldplaneeringuga.

Detailplaneeringu materjalid sisaldavad Terviseameti Terviseohutuslabori Tallinna labori poolt koostatud liiklusrüüsi- ning vibratsiooni mõõtmisi (2021. a, töö nr 6/4-6-2/1992), mille eesmärgiks on auto- ja raudteetranspordi liiklusest tingitud müra ja vibratsiooni tasemete mõõtmine olemasolevas olukorras. Peamiseks müra ja vibratsiooni allikaks planeeritavate kinnistute suhtes võib olla autode liiklus Lagedi-Aruküla-Peningi tee lõigul km 1.883 - 8.191. Teisejärgulisteks müra- ja vibratsiooni allikateks uuritava piirkonna suhtes võib pidada rongide liiklust läheduses asuval raudteel. Planeeringu alal teostati liiklusest tingitud müra ja vibratsiooni mõõtmised 03.09.2021 ajavahemikus kl 10:45-12:15 kahes mõõtmispunktis (Pärtlimetsa kinnistul ning Pärtlipõllu kinnistul) planeeringuala piiiril.

Planeeritavale alale rakenduvad keskkonnaministri 16. detsembri 2016. a määruses nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid“ (edaspidi KeM määrus nr 71) lisas 1 toodud II kategooria liiklusrüüsi piirväärtused, mis on päeval ajal 60 dB (hoone teepoolsel küljel 65 dB) ja öisel ajal 55 dB (hoone teepoolsel küljel 60 dB). Vastavalt määruses nr 71 § 6 lg 3 sätestatud nõudele ei tohi müratundlike hoonetega aladel liiklusest tingitud maksimaalne helirõhutase (LpA,max) ületada päeval 85 dBA ja öösel 75 dBA.

Mõõtmistulemuste järgi ulatuvad Pärtlimetsa kinnistule liiklusrüüsi (autoliiklus ja rongiliiklus koos) hinnatud tase päeval ajal 54 dB ning öisel ajal 45,9 dB. Pärtlipõllu kinnistul ulatub müratase päeval ajal 54,6 dB ning öisel ajal 46,3 dB. Tulenevalt eeltoodust vastab planeeringualale leviv liiklusrüüsi tase KeM määrus nr 71 toodud normtasemele.

Maksimaalne liikluse müra tase ulatus mõõtmispunktides mõõtmise ajal kuni 78,6 dB, mis vastab päevasele normile, kuid ületaks öist normi.

Vibratsiooni hindamisel inimese tervisekahjustuste ja ebameeldivate aistingute tekkimise osas tuleb lähtuda sotsiaalministri 17.05.2002 määruses nr 78 „Vibratsiooni piirväärtused elamutes ja ühiskasutusega hoonetes ning vibratsiooni mõõtmise meetodid“ esitatud piirtasemetest. Üldvibratsiooni kaalutud kiirenduse a_w piirväärtuseks päeval ajal (07-23) on 0,0126 m/s² ja öisel (23- 07) ajal 0,00883 m/s².

Mõõtmistulemuste järgi võib planeeringualal esineda, veokite ja kaubarongide möödaskõigil, vibratsioon kuni 0,002 m/s² ehk vibratsioon vastab määruses toodud piirväärtusele nii päeval, kui ka öisel ajaperioodil.

Lisaks sisaldasid detailplaneeringu materjalid Kajaja Acoustics OÜ poolt koostatud liikluse müra hinnangut (07.10.2022. a; töö nr 22330-01) eesmärgiga välja selgitada auto- ja rongiliiklusest tingitud liikluse müra olukord planeeritava alal nii olemasolevad-, kui perspektiivses olukorras. Liikluse müra arvutused autoliiklusele teostati olemasolevale 2021. aasta liiklusköormuste põhjal ning perspektiivsele olukorrale 2040. aasta liiklusköormuste põhjal.

Rongiliikluse müra modelleerimiseks kasutatud andmed pärinevad AS Eesti Liinirongid (Elron) alates 12.09.2022 kehtivatest sõidugraafikutest. Perspektiivne rongiliiklus on loetud samaks olemasoleva rongiliiklusega. Olemasoleva liikluse müra müramodelleeringul kasutati eelpool toodud Terviseameti Terviseohutuslabori Tallinna labori mõõtmistulemusi. Perspektiivse stsenaariumi puhul arvutati ka variandid, kus on arvestatud planeeringu ala Lagedi-Aruküla-Peningi tee poolisel piiril 3m kõrguse muldvalli ning 3m kõrguse müratõkkekraaniga maantee tasapinnast.

Modelleerimistulemuste põhjal ulatub planeeritavate müratundlike hooneteni olemasolevas olukorras liikluse müra päeval kuni kuni 57 dB ning öösel kuni 49 dB. Koos 3m muldvalliga ulatub olemasolevas olukorras planeeritavate hooneteni liikluse müra päeval kuni 48 dB ning öösel kuni 41 dB. Perspektiivses olukorras (2040. a andmed) ulatuvad planeeritavate hooneteni liikluse müra päeval ajal kuni 59 dB ning öösel kuni 51 dB. Koos 3m muldvalliga ulatub planeeritavate hooneteni liikluse müra päeval kuni 52 dB ning öösel kuni 44 dB. Koos 3m müratõkeseinaga ulatub perspektiivses olukorras planeeritavate hooneteni liikluse müra päeval ajal kuni 52 dB ning öösel kuni 45 dB.

Detailplaneeringu seletuskirjas on kirjutatud: „Müra ja vibratsiooni summutamiseks rajatakse Lagedi-Aruküla-Peningi tee, Väikekoha tee alguslõigule ja ala lõunapiiri lõigule muldvall pikkusega ca 325 m, kõrgusega 3 m maapinnast ja laiusel 9 m.“

Amet on tutvunud esitatud materjalidega ning kooskõlastab detailplaneeringu. Täiendavalt juhime tähelepanu järgnevale:

- Detailplaneeringu raames on hinnatud liikluse müra, mis müraüritingu järgi vastab planeeringualal normtasemele. Amet juhib tähelepanu, et ka liikluse müra maksimaalne helirõhutase peab vastama normtasemele. Liikluse müra maksimaalne helirõhutase müratundlike hoonetega aladel ei tohi ületada päeval 85 dB ja öösel 75 dB (KeM määrus nr 71 § 6 lg 3).
- Planeeringuala põhjapoolsele küljele on planeeritud äri- ja teenindusmaa. Amet juhib tähelepanu, et ka sealt võib tuleneda häiringuid elamualadele (nt laadimistegevus jm). Äri- ja kaubandustegevuse tekitatava müra piirväärtusena rakendatakse tööstusmüra sihtväärtust.
- Siseruumide müratasemed ei tohi ületada sotsiaalministri 04.03.2002 määruses nr 42 „Müra normtasemed elu- ja puhkealal, elamutes ning ühiskasutusega hoonetes ja mürataseme mõõtmise meetodid“ kehtestatud normtasemeid. Vajadusel rakendada müravastaseid meetmeid lähtudes muuhulgas EVS 842:2003 „Ehitiste heliisolatsiooninõuded. Kaitse müra eest.“

- Tehnoseadmete paigutamisel jälgida, et need oleksid suunatud müratundlike hoonetega aladest võimalikult kaugele. Tehnoseadmete müratasemed ei tohi müratundlike hoonetega aladel ületada KeM määruse nr 71 lisas 1 toodud tööstusmüra sihtväärtust.
- Ehitusmüra tasemed ei tohi lähedusse jäävatel elamualadel ajavahemikus 21.00-07.00 ületada KeM määrus nr 71 lisas 1 toodud normtasest. Impulssmüra piirväärtusena rakendatakse asjakohase mürakategooria tööstusmüra normtasest. Impulssmüra põhjustavat tööd võib teha tööpäeval kell 07.00-19.00.
- Jälgida, et ehitusaegsed (ja kasutusaegsed) vibratsioonitasemed ei ületaks sotsiaalministri 17.05.2002 määruses nr 78 „Vibratsiooni piirväärtused elamutes ja ühiskasutusega hoonetes ning vibratsiooni mõõtmise meetodid“ § 3 toodud piirväärtuseid.
- Detailplaneeringu seletuskirjas on välja toodud: „*Eesti Geoloogiateenistuse koostatud Eesti pinnase radooniriski kaardi* (<https://gis.egt.ee/portal/apps/MapJournal/index.html?appid=638ac8a1e69940eea7a26138ca8f6dcd>) kohaselt asub planeeringuala kõrge radooniriskiga pinnasel (50-100 kBq/m³). Eesti Geoloogiakeskuse 2008. a. koostatud Harjumaa pinnase radooniriski kaardi (https://www.envir.ee/sites/default/files/harjumaa_radoonikaart.pdf) kohaselt asub planeeringuala normaalse kuni kõrge radoonisisaldusega pinnasel (30-150 kBq/m³).“ Amet juhib tähelepanu, et radoon ei ole pinnases ühtlaselt jaotunud ning selle sisaldus pinnases võib ajaga muutuda. Määramaks asjakohaseid leevendavaid meetmeid, tuleks detailplaneeringu alal teostada radoonitasemete mõõtmised. Siseroomides tuleb tagada radooniohutu keskkond vastavalt EVS 840:2023 „Juhised radoonikaitse meetmete kasutamiseks uutes ja olemasolevates hoonetes“ toodule.
- Seletuskirjas on kirjutatud: „*Vaadeldavas piirkonnas on põhjavesi looduslikult nõrgalt kaitstud maapinnalt lähtuva punkt- või hajureostuse suhtes*“. Amet juhib tähelepanu, et tegevuste kavandamisel tuleks jälgida, et ei mõjutataks negatiivselt põhjavee omadusi ja sellest tulenevalt elanikeni jõudva joogivee kvaliteeti.
- Arvestada EVS-EN 17037:2019+A1:2021 „Päevavalgus hoonetes“ nõuetega.
- Detailplaneeringu seletuskirjas on toodud: „*Detailplaneeringu alal on ette nähtud uus komplektalajaam. Alajaama asukoht on planeeritava tee ääres, selle teenindamiseks on ööpäevaringne vaba juurdepääs*.“ Alajaama asukoha valikul arvestada majandus- ja taristuministri 25.06.2015 määruses nr 73 „Ehitise kaitsevööndi ulatus, kaitsevööndis tegutsemise kord ja kaitsevööndi tähistusele esitatavad nõuded“ § 10 lõikes 6 tooduga, mille alusel ulatub alajaamade ja jaotusseadmete ümber kaitsevöönd 2 meetri kaugusele piirdeaiast, seinast või nende puudumisel seadmest.
- Valgustuse paigutusel arvestada läheduses paiknevate elamualadega ning vältida nende ülemäärast valgustamist. Vajadusel kavandada leevendavaid meetmeid.
- Kinnistuid läbib elektriõhuliin 1-20 kV (Keskpingeliin) Kulli II:ARU (väline tunnus: K215824345). Ameti hinnangul tuleks eluhoonete ja mänguväljakute paigutamist elektriõhuliinide kaitsevööndisse vältida, ennetamaks neist tulenevaid võimalikke ohte.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Liis Korp
vaneminspektor
Põhja regionaalosakond

5552 5830
liis.korp@terviseamet.ee